

Szerkesztőségi iroda:

R.-szombat, Losonezi út 24. sz.
Ide intézendő a lap szellemi
részét érdeklő minden közle-
mény és levelezés.

Bármentetlen levelek nem fo-
gadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonezi-utca 24.
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadóhivatalt illető előfizetési
pénz-, hirdetmény-, nyilttér-
és felszámolások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasabos petitsor tér-
fogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás
után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán csak a kiadóhivatal vesz fel.

A magyar nyelv kötelező tanítása.

A vallás- és közoktatási miniszter közelebb kiadott rendelete, mely a magyar nyelv kötelező tanításának az iskolákban leendő szigorú keresztülvitele iránt intézkedik, aligha nem lesz tárgya ellenségeink szokott heves támadásainak. De mi, s velünk minden őszintén magyarul érző gyermeke hazánknak, örömmel üdvözöljük ez intézkedést, s ha azok, kiknek kezére a rendelet s illetőleg tanügyi törvények végrehajtása bizva lett, kötelességüket hiven és szigorúan teljesíteni fogják, bizton remélhetjük, miszerint a nem magyar ajku tanítók által eddig vezetett iskolákban ismét megannyi tért hódítunk a magyar szellemű közművelődés számára. Ha ez sikerül — pedig erős akarat mellett sikerülnie kell — úgy Magyarország közművelődési történetében nem kevésbé fényes lap fogja jelezni a miniszter és közgei ügybuzgóságát, mint amaz alkotások, melyek épületekben, intézményekben, sikerekben már is európai hírűvé tették működésüket.

E rendelet, általában kizárva annak lehetőségét, hogy a községi vegyes — magyar és más — nyelvű iskolákban ezentúl olyan tanító alkalmaztassék, ki az állam hivatalos nyelvét szóban és írásban nem bírja, bizonyosan nagy esvápas leendő azokra nézve, kik az 1879. évi XVIII. t. cz. 2. és 3. §-aiban engedett határidőt magukra nézve eredménytelenül hagyták elshanni; s bár ellenségeinkül mutatták be magukat, veszteségük felett kárörömet nem érzünk, sőt ohajtottuk volna, miszerint hivatásuk magaslatára emelkedvén, most helyükön maradjanak. Azonban maguknak kell tulajdonítaniok, ha a szigorú intézkedés őket

most is készületlenül találja; a kimélet ideje lejárt; a további gyengeség hazafi bűn lenne, melyet kérelmetlenül nyomozni, nyilvánosságra hozni alkalmilag el nem mulasztandjuk, — s ha e részben mindenki megteszi kötelességét, a hazafiatlanok, minden erőlködésük dacára is, kénytelenek lesznek a magyarosodás utjából félre állani.

Még egyszer szívből üdvözöljük a miniszter elhatározását, s közöljük rendeletét amint következik:

Az 1879. évi XVIII. t. cz. elrendelte a magyarnyelv kötelező tanítását az összes népoktatási tanintézetekben és ámbár 1879. évi június hó 29-én 17.284. sz. a. 1882. évi május hó 17-én 15.863. sz. a. és június 16-án 18.257. sz. a., valamint 1883. évi május hó 29-én 18.040. sz. a. kelt körrendeleteimben ismételtén intézkedtem az említett törvényezikk pontos végrehajtása iránt, a tanítók alkalmazásánál és a magyar nyelvnek a tantervbe felvételénél az iskola fenntartók igen gyakran tekinteten kívül hagyják a törvény határozott rendelkezéseit.

Midőn ezuttal korábban kiadott rendeleteimre, különösen pedig az 1879. évi XVIII. t. cz. végrehajtása tárgyában 1879. évi június hó 29-én 17.284. sz. a. kelt rendelettel kiadott „Utastítás“ minden egyes pontjára ujjal felhívom a figyelmet, egyszersmind a következőket rendelem el és utasítom, hogy ezeknek gyors és szigorú végrehajtását kiváló kötelességének ismerje s eljárásának eredményéről jelentéseit kellő időben terjessze fel.

1. Letelvén az 1879. évi XVII. t. cz. 2. és 3. §§-ban megállapított határidők, ezennel érvénytelenek és semmivé nyilvánítom, mint a törvény 2. §-ával ellenkező intézkedést, mindazon egyének rendes-, segéd- vagy ideiglenes tanítóul történt mezválasztását és alkalmazását, ki 1882. évi június hó 30-tól kezdve tanítói oklevelet nyert, dacára, hogy a magyar nyelvet beszédben és írásban annyira elsajátította, hogy azt népiskolákban taníthassa, vagy a ki a képezési tanfolyamot akár magánuton, akár tanintézetben 1882. évre vagy azután végezte és a magyar nyelvet tanítani szintén nem képes.

2. Hasonlóképen érvénytelen az 1879. évi XVIII. t. cz. 3. §-a értelmében azon egyéneknek 1883. évtől fogva népiszkolai rendes-, segéd- vagy ideiglenes tanítókul történt alkalmazása, kik magyarul tanítani nem képesek és oly községekben nyertek állomást, hol magyar és nem magyar ajkuak vegyesen laknak, vagy ha ily községekben 1879. évtől 1883. évig a tanítói állomások betöltésénél a magyar nyelvet tudók mellőzésével a magyar nyelvet tanítani nem képes egyének alkalmaztattak.

3. Továbbá érvénytelen és semmis azon egyéneknek tanítói hivatalra alkalmazása, kik a képezési tanfolyamot 1872. évtől 1881. év végeig terjedő időközben végezték el és a magyar nyelvet népiszkolában tanítani képesek nem lévén, a törvény 3. §-a dacára azt mindaddig elsajátítani nem igyekeztek és a magyar nyelvi képesítő vizsgát le nem tették. Ha az illető tanító képességgel bírna ezen vizsga letételére és erre magát kötelezi, úgy megengedem, hogy e czélból egy évi határidő adassék neki, ellenkezőleg csak azon kivételes esetben maradhat állomásán, ha helyettesítésére kellően képesített tanító alkalmaztatik. Azon tanítók mellé, kik 1872. év előtt végezték a képezési tanfolyamot és nyertek tanítói oklevelet, de a magyar nyelvnek népiszkolában tanítására nem képesek, a magyar nyelvből is képesített segédtanító alkalmaztassék.

4. Az 1879. évi XVIII. t. cz. határozatainak minél pontosabb végrehajtása czéljából a kir. tanfelügyelő a szükséges okmányokat, esetleg ezek hiteles másolatait az iskolaszék útján az érdekelt tanítóul bekövetelheti. Annnyal inkább jogosítva van erre, mert az 1875. évi XXXII. t. cz. értelmében a tanítók az orsz. tanítói nyugdíjintézetbe belépésre kötelezve lévén, szükséges a tanítók okmányait a főlvetelre való jogosultságuk megállapítása czéljából is megvizsgálni és meggyőződést kell szerezni arról, hogy bir-e a tanító a nyugdíjintézetbe főlvetelhez megkívántató kellekekkel, melyekhez az 1879. évi XVIII. t. cz. által követelt képesítés is tartozik. Miként pedig a kir. tanfelügyelő az 1875. évi június hó 4-én 13.036 sz. a. kelt rendelet szerint közvetlenül szerzi be az orsz. tanítói nyugdíjintézetbe felvételhez szükséges adatokat, úgy ezen okmányokat is köteles bekívanni.

T Á R C Z A.**A duzzogó leány.**

(Nepdal.)

Fél krajezár egy fa-dorombnak az ára,
Annyit sem adok egy legény szavára;
Esküszik mind és hazudja, hogy szeret,
Szeret biz az átkozott vagy ezeret

Hej tetszik ha rá mosolygnak a lányok;
Biz'isten én velök szóba sem állok,
Miattok — ha sirnék is, szól az ének:
„Eb higgyen az esküdöző legénynek.“!

Holló.

Telhetetlen Tubolyka.

Mai napig is él Tubolyka,
(Fog is élni: egyre hizik.)
Elmondhatja, hogy ez a nóta
Milyen igaz utolsó izig;
Mert vele történt, ő a tárgya;
Tudom nem is felejtí el,
Mivel
Majd behalt Tubolyka bátya.

I.

Jó módu gazda jó Tubolyka,
Van elég lova, diszna, borja,
Hat tulok jár ki udvarából
A czimeresébül, javából,
Földje meg rétje is temérdek
Van ő neki,
Vermeiben a drága élet
Több, mint a kellelti.
Bankót, ezüstöt garmadába'
Órizget a vas-sarku láda,
S tisztességet is nyert vala
Gazdagságának általa:
Egy-két hordó borának révén
A falunak bírja lévén.

De mint a ki torkig betelve
Más étvágyát irigylí szörnyen,
S zeme forog, mozog a nyelve
S torrozgó nyála majd kicsöppen:
Azonképen Tubolyka bátya
Mihelységet a másét látja,
Érzi, hogy az ördög szívébe ül

S hogy dolgozik abban kegyetlenül.
Szomszédjánál az asztagot
Nézi görbe szemmel,
S hideglelést érez legott
Kínzó gyötrellemmel,
Látván, hogy egy tinót eladva
Pénzét számolja Turý gazda.
Szemöldét hát borzasra rántva,
Pipaszárát csutakká rágya,
Bökdösve ujjával az orrát
Minden esze egy gondba forr át,
Melylyel azon töprenkedik:
Hogy lehetne mind összevéve
Besöpörni az ő zsebébe
A világ összes kincseit?

Ilyenkor oszt' nem lel nyugalmat,
Ejjeken által el nem alhat,
Csak forog, mintha ágya-alja
Millió túból volna vetve,
Mig felesége megsokallja
S reáfordmed elkeseredve
„Mit sohajtozik, hallja kelmed?
Mit veti-hányja úgy magát?
Hiszen minden vagyja betellett,
Miért ez örök hajsza hát?
Van gazdagságunk, hála Isten!
Csak tovább is így megsegítsen!
Van a jóból több, mint elég,
S kelmednek mind' több kéne még!
Szeretném tudni — végzi daczal —
Kire hagyja ezt is, ha meghal?“
(Az pedig az értelme ennek,
Hogy a háznál nem vala gyermek,
Hát méltó is Judit haragja
Ha gyász férjét aludni hajtja.)
Elszégényli magát Tubolyka,
A takarót fülére vonja.
„Alszom már no! nyugodj' te is,“
Felel s próbálja tiszser is
Szemét lecsukni ügygyel-bajjal,
De csak rákezdi ujra „haj, haj!“

II.

Hát egyszer csak egy szép napon
A faluban nagy zaj riad.
Támadt a zaj irtóztató
Dob-dünyögés, sip-hang miatt.
Nosza a nép kicsinyje, nagyja
Játékát, dolgát abba hagyja,

Félre hajt sulykot, kapát,
S a kapuhoz töri magát,
Megtékinteni, hogy mi ördög.
A mi úgy sipol, dunnyog, dörmög?
Úcezu te! hát komédiás jár!
Áll is körülte már a vásár,
Bámsz iskolás gyermekek
Tódulnak mindenütt nyomába',
Van hujjahó, eviczke, láрма,
Hogy mindnyájok beléreked.

A komédiás szót emelve
Elmondta a művészetét,
Majd is beleszakadt a nyelve,
Magyarul oly szépen beszélt.
De hallgatták nagy áhitattal:
Hasból beszél, égő csepüt fal,
Fejt álmokat, jár a fejen,
Borjadjik a meddő tehén,
Mihelyt ő rá veté szemét . . .
És aranyrá lesz a szemét.
Az ő varázsló kezében,
Látogassák meg, kéri szépen.

S mert nem állik a férfiaknak
Bámulni a kapu előtt:
Hát ki volt nyitva minden ablak,
Onnan füleltek ő kemők.
A többi közt Tubolyka bátyánk
Szintén ablakán hallgatott,
S szörnyet szortyantott pipáján,
Hallván az végső mondatot.
Majd, mintha a borongó égen
„Attóri a napfény magát,
Azonképen az ő szemében
Öröm sugára villan át.
„E' kell nekem! e' már derék dolog!“
Dörmög magában és kisompolyog . . .
S átlépve a gyeplün, a kert alatt
Valahova kegyetlenül szalad,
Le, le egész a falu-aljig,
Hol a dob és sip újra hallik,
Hol a komédiás bódéja áll,
Melyről már messze diszlenek
Óda pingált vademberek,
Krokodilus, majom és griff-madár.
Azért teremtesse! olyan szaporán
Azért lohol Tubolyka bátya tán,
Hogy a helypénzt — 'sz falu bírja —
A komédiástól kivájja.

Óreg dél volt, hogy megkerült
Tubolyka váró hitveséhez.
Am arca most olyan derült,
Nem jut eszébe sem, hogy éhes.
Judít kínálja: hasztalan,
Ó csak dobol az asztalon,
Majd felugrik, megint leül,
És csak nevet szünetlenül.
Judít bámul, iszonyra gerjed:
„Talán megcsábult, hallja kelmed?“
„Meg ám! jujjaj! most nyomba' végem
Nem voltam ily jó kedvű régen . . .
Te is kacagnál, ha elmondanám —
Komédiába' voltam szép babám!
No, nem beszélék egyebet,
Mert . . . (gondolá magában: nem lehet)
Hisz' holnap szemtül-szembe látod
Majd a komédiás-családot,
Ebédre meghívtam szegényeket,
Mégérdemlik: ritka jó emberek.
— Hogy tánezolt a tojások közt vakon,
Hogy okádott tüzet egy réz-esapon,
A kalapombul eleven libét
A kovámbul meg aranyat csinált.“

S másnap
Beallit a komédiáshad.
Elöl a mester peczkes-délezegen,
Csinálja a tekintélyt végtelen,
Felesége nyomban utána jó,
Furesa libegő-lengő, nyurga nő,
Kinek
— Mivelhogy mint mondók: libeg —
Egyensúlyát muszáj szabályzani,
Szabályozzák is magzati:
Suhancz fia lépdel jobb oldalán,
A balon meg csinoska jércze-lány!
Judít asszony néz, bámul szörnyükép,
Ugy csiklandja valami a szívet;
Ugy szeretne kacagni egy nagyot
De ennek mégis csak békét hagyott,
Mert oldalba könyöklé „ő keme,“
Hogy ünnepélyes arcot öltene;
Köszönti hát vendégeit
S helyet csinál az asztalnál nekik.

Hogy a komédiás-család
Hamzolt, zabált jó eleget,
Azt mindenki ugysy gondolja, hát
En azzal nem verselek.

5. A nem magyar tannyelvű vagy vegyesen magyar és nem magyar tannyelvű iskolák tanítóinak képesítéséről ezek alapján tudomást szerezvén, a mennyiben az 1., 2. és 3. pontokban említett esetek egyike fenforog, a kir. tanfelügyelő az illető egyházi főhatóságot erről azonnal értesíti, a tanítói állomás sűrűsége betöltésére ismételt felhívja és erről jelentést tesz. — A tanítók magyar nyelvi képesítését illetőleg megjegyzem, hogy az csak pótlásul szolgál az 1868. évi XXXVIII. t. cz. 133. §-ában megállapított képesítésnek.

6. A mely magániskolák az 1879. évi XVIII. t. cz. 5. §-ának meg nem felelnek, azokkal szemben a törvény 6. §-nak 4. pontja értelmében szigorúan kell eljárni.

7. 1879. évi XVIII. t. cz. 6. §-ának 2. pontjában foglaltak értelmében a kir. tanfelügyelő a népoktatási tanintézetek tanterveit bekívánván, vizsgálja meg, hogy a magyar nyelv azokban a törvénynek megfelelően kellő kiterjedésben vétezt-e fel s legyen gondja arra, hogy a magyar nyelv az iskolákban miként tanítottatik. Mivel pedig a nem magyar tannyelvű népoktatási tantervet megállapítottam és az illetékes hatóságoknak annak idején elküldtem, a kir. tanfelügyelő különösen figyelmet fordítani tartozik ama körülményre, vajjon a népoktatási tantervei az 1879. évi XVIII. t. cz. 4. §-ának utolsó pontja szerint az általam kiadott tantervhez alkalmaztattak-e?

8. A nem magyar tannyelvű tanító- és tanítónőképezdekre nézve a kir. tanfelügyelő a törvény 1. és 2. §-ai, valamint a 6. §. 1. pontjában foglaltak alapján az elől említett „Utastás“ II. fejezete értelmében eljárva, a tapasztaltokról jelentést megteszi. — Az 1879. évi XVIII. t. cz. 6. §-ának 1. pontja értelmében érvénytelen és semmis mindama tanítói képesítő oklevél, mely nem magyar tannyelvű tanítóképző intézeteknél 1882. évi június hó 30-tól fogva a kir. tanfelügyelő vagy általam kinevezett helyettesének aláírása nélkül adatott ki, és egyáltalában érvénytelen a törvény 2. §-a értelmében mindama tanítói oklevél, mely az említett határnapot fogva oly egyénnek adatott ki, a ki a magyar nyelvet beszédben és írásban annyira el nem sajátította, hogy azt a népoktatásban taníthassa.

9. A mely népoktatási tanintézetben a tanterv megállapítása, a tanítói képesítés vagy a magyar nyelv tanításának eredménye az 1879. évi XVIII. t. cz. követelményeinek meg nem felel, ama tanintézet törvényszerű rendeltetésének eleget nem tehet s ott a hiányok haladéktalan pótlására van szükség. — Miért is az előzőekben foglaltak szerint azonnal tegyék meg a kellő intézkedéseket, hogy a tanintézetek az 1885/6. tanévre a netalán tapasztalható bajok orvoslása után kezdhessek meg működésüket. — Ha azonban a hiányok pótlására mindaddig mi sem történnek, úgy az 1873. évi XVIII. t. cz. 6. §-ának 3. pontjában foglalt határozott rendelkezés szerint az 5%-os iskolai adó kivétele fog elrendeltetni. — Azon tanítók, kik nem magyar állampolgárok, magukat honosítottatni tartoznak, szintugy kötelesek azok, kik külföldön nyert képesítési oklevéllel bírnak, a megszabott pótvizsgák letétele után oklevélüket nostrificáltatni. Ezekre nézve 1881. évi 4832., valamint 1882. évi 15863. és 18258. számú körrendeleteimben részletesen intézkedtem.

10. A kir. tanfelügyelőt ezen rendeletem gyors és pontos végrehajtására utasítván felhívom, hogy intézkedésének eredményéről jelentést a közigazgatási bizottsághoz is mutassa be. Az ideiglenes iskolalátogatók, a járási szolgabírák és a rendezett tanácsú városok polgármesterei részére ezen rendelet példányai miheztartás, esetleg a szükséges intézkedés megtétele végett megküldettek.

A „t. ház”-ból.

Közéletünk — bár nem valami emlékezetes — egyik mozgalmas napja volt e hó 9-edike; mozgalmas azért is, mert hölgyeink s uraink csak gyéren választván komoly munkásságuk színterét ugyanazon helyet, még ritkábban idejűl ugyanazon napot, — a kiből volt egy kis életrevalóság, az ugyancsak törekedett ez alkalommal kitüntetni magát nem annyira a megye, mint inkább a vörös kereszt egyetel zöld asztala mellett.

E nap délelőttjén tartotta jelesül rendkívüli közgyűlését megyénk bizottságának, a tisztviselőknél kívül, azon (mintegy 60 főre menő) része, mely a kormányzatra befolyást gyakorolni még most is hivatva érzi magát; a gömörmezei vöröskereszt egyetel központi választmánya pedig ugyan e nap délutánján ülésezett. Kétszeresen tiszteltté lett tehát ezuttal a megyeház, s így nem vádolta hatom azzal, hogy Scarron modorát utánozom akkor, midőn tulajdonképen nem is a testület tagjairól, mint inkább ezek működésének tárgyairól írok tudósítást.

Tagadhatatlan azonban, hogy ha nevezett jeles irónk nagy tehetségének csak egy ezredik részével bírok, nem állhatnék ellent a kísértésnek.

Mert mi is megáldattunk nagyokkal és kicsinyekkel, a kik elég tehetségesek arra, hogy ama „másik” házban még nagyobbakká s még kisebbekké váljanak alkalom adtán.

Ezt a férfiakról mondom.

O nagyságaik — a hölgyek — pedig nem kevésbé lenének méltó tárgyai igénytelen hódolatoknak, ha merném őket egyenkint és összesen amaz égi testhez hasonlítani, mely a családi és nyilvános élet bolygóit fényel hinti be, boldogsággal övedzi körül. De kevesen voltak ahoz, hogy nemes törekvésük buzdító példája hatalmas erővel nyilatkozzék. Ennek is lehetne tulajdonítani, hogy tanácskozásunk nem volt olyan élénk, mint különben várni lehetett volna. Vagy hogy ők inkább tenni, mint beszélni szeretnek? Hát bizony manapság ugyancsak megeredt a férfiak beszélőkéje minden feltűnőbb eredmény nélkül, s valóban úgy látszik, hogy közművelődési és vöröskereszt egyetelünk pénztára sem állja ki az összehasonlítást és nem tudom, ha van e amannak 620 tagja, mint a mennyivel a vöröskereszt már eddig is dicsekedhetik?

Valóban kár, hogy Scarron urhoz ez uttal sem vala szerencsénk; tudom szívesen adtak volna neki helyet a zöld asztalnál délelőtt, s méginkább délután, hogy közlőiről irhassa „karezolat”-át, mely bizonyosan nyereséges lehetne nemcsak az olvasókra, de szegény lapunkra nézve is.

Mert biz én csak sarokba húzóda — s jó, ha így is — vehetek papírra néhány gondolatot, ugyancsak kevés bátorsággal ahoz, hogy másról, mint a napirend pusztá tárgyairól, adjak némi tudósítást.

E körülmény is szolgáljon melegségemül ha szerény soraim nem elégitenék ki a „t. ház” fogalmához fűzött várakozást.

Nem udvariatságból, de kényszerűségből bocsátom előre a megyebizottsági közgyűlés eseményeit.

A gyűlés szokásos modor szerinti megnyitása után mindenek előtt arról volt szó, hogy a másodsorú hirdett pályázat, a gróf Buttler-féle Ludovica akadémiai alapítványra, nem maradt-e meddő másodsorú is? Nem maradt; de hogy sikerese-e? arra nézve a jelen sok biztosítékot nem ad. A két pályázó csak általában kielégítő iskolai bizonyítványt volt képes felmutatni. Valóban elszomorító. Két pályázó egy nagy, 170 ezer lakossággal megyéből, mely három főgymnasiummal dicsekszik, sokkal kevesebb, mint a mennyit méltán várni lehetne. — de lenne hát e két pályázó jobb mint közepes, legalább szorgalmában erős! De még az sem. — mintha

csak meg sem gondolták volna, hogy a katonai pályán is csak úgy válhatnak hazájuk javára hasznosakká, ha szorgalommal törekednek azt, mit a természet tehetőségben megtagadott. A közgyűlés által mindkét pályázat ajánlólág fog feltevéstetui. Szerintem az ipariskolában többre haladnának. — Különben igazság; ha ők nincsenek, Gömörmezei kénytelen a részére biztosított alapítványi hely betöltéséről lemondani.

Ezután olvastattott az igazságügyi miniszterium leirata a pelszüci megyeház ügyében, melyszerint tudatja, hogy azt igazságügyi czélokra át nem veheti, mert a telek igen szűk, a közlekedési vonalokon kívül fekszik, az épület falai pedig annyira tul vastagok, hogy azok javítása, átalakítása tetemes költségek nélkül keresztülvihető nem volna. Láthatólag igen kellemetlen hatása volt a közgyűlés tagjaira e tarthatatlan indokolás, mire nézve sietett is az alispán azzal nyugtatni meg a kedélyeket, hogy e leirat a miniszternek nem utolsó szava ez ügyben. Be is mutatta mindjárt a felirati tervezetet, mely hivatalba a minisztert más meggyőződésre bírni, ha lehet, s ha bár e fölterjesztés már első hallásra is meglepő erővel, irodalmi színvonalon álló irályban, s megingathatlan érvekkel harszó münnek mutatta be magát, melynek bírálata egy hatalmas „éjen”-ben talált ösztinte kifejezést, mégis csak azt mondom én, hogy még sokáig eldandolhatjuk utána:

„Csak várja, várja, várjatok!”

Különben ugy látszik, hogy e garasos gazdálkodás rendszere meglehetősen mely gyökeret vert államháztartásunk intézőiben. Erről tanuskodik a honvédelmi miniszterium leirata is, mely a betegeskedő megyei főorvos helyettesének napdijai és fuvarköltségeinek fedezését, a tavalyi sorozás alkalmából, határozottan a megye és főorvos kötelességeivé teszi most másodsorú és véglegesen is. Mintha csak nem tudná, hogy a megyék háztartási költségeinek 1883. évben megállapított összegébe az ujonezallítási költségek felvéve nem lévén, fedezet ily ezimen nem is nyújtott; mintha csak azért teljesítette volna kötelességeit a megyei főorvos majdnem 25 éven át hiven és pontosan, hogy most, a töle nem függött okok miatti helyettesítéssel járó kiadás egy részét ő térítse meg. „Hát biz ez különös” mondotta valaki, és ezzel csakugyan eleget mondott.

Ilyen előzmények után nem is lehetett meglepő az a kis ingerültség, mely a „Gortva patak szabályozási ügy” tárgyalása körül érezhető volt. Tudva levő, hogy a munkálat teljesítésére a Gortva patak partjának tulajdonosai vannak kötelezve, s az illető járási szolgabíró közgyűlési határozattal lett a felügyelettel megbízva akképen, hogy a munkamulasztókat esetleg végrehajtás utján a keyszerítés köteleességük teljesítésére. Amde a pénzmag manapság szűken terem; ez okból a munka fennakadt, s régi igazság lévén, hogy „a hol nincs, ott ne keress,” a szolgabíró a megyéhez folyamodott 1000 frt kölcsönért, mely a birtokosok által lenne — annak idejében, ha elengedésért nem folymodnának — megtérítendő. — No már e zsebben járó kérdéshez ugyancsak hozzázözlöttak, mellette is, ellene is, és — mert az alispán kijelentette, hogy a kérelem sorsa, bár ő elutasítottatni javasolja, a szavazás eredményétől függ — valami bolondos angol még fogadást is ajánlott volna a győzelemre, már t. i. a szolgabíróé, ha nincstartalékban egy érv, mely most felért a Brennus kardjával. „Csak tessék megszavazni urak, de biztosíthatok mindenkit, hogy e veszedelmes előzmény (praecedens) már csak azért is kellemetlenné válhatik, mert biztosíthatom a megyebizottság tagjait, hogy a most kért 1000 frt összeget ugyanezen ügyben egy második, harmadik és isten tudja hanyadik 1000 frt fogja követni.” — Ez hatott és a szolgabíró — ha jól látam — ugy magában szentül felfogadta, hogy többé nem fog nyilt kártyával játszani még a zöld asztalnál sem.

Oh, ennél fontosabb dolog
A mit én most ellantok.
Hogy vége van a jó ebédnek.
Tupolyka a „mester”-re átkacsint,
A jelre látszik, egyet értnek.
(Megbeszéltek előbb alkalmasint)
Mert im a mester
Az asztaltul azonba felkel
S a két gyereknek int.
Azok glédába állanak,
Anyok egyet köhint,
Aztán dancol, majd megszakad.
A két komédiás gyerek
Neki vadul,
Van róka-táncz, ezigánykerek,
Csinálják irlalmatlanul.
Mostan perecezzé hajlanak.
Majd labdáva egy percz alatt,
Most mind a két kölok
Csutakba gömbörög.
Egy gombolyag a kettő teste —
Majd kipattannak, talpra esve.

Judit asszony álmélkodik nagyon,
De nem jó kedv, ha inkább szánualom
Mi szivét lepte meg:
„Istenadták! hogy elfáradtatok!
Úljetek már le no! nyugodjatok
Kinotokra tovább nem nézhetek.”
De ime! mit lát? nines a férje bent,
Sem a mester, no ez rosszat jelent.
Igy ezikázik át egy gyanu szíven,
Felugrik és sebbel-lobbal kimén.
Ismeri férjét — bolondot tehet,
Lovat cserél rosszért, ha ráfizet
A cserélő, — mert mindene a pénz;
Hát már csak majd utána néz.

S im csakugyan! az emberek
Alkudoznak már a fészter megett,
Magyaráz a komédiás nagyon,
Hogy így, hogy úgy: annyiból nem telik,
Tupolykának pedig
A kezébe bugyelláris vagyon.
Oda settenkedik Judit,
Meglenni, mi alkuvás foly itt.
De mig egész alaposan
A dologhoz készül,
Elbucszott hamarosan
Tupolyka a pénztül.

Kövér bugyellárisa ott pihen
A komédiás zsebiben;
Akkor rikkantott Judit egy nagyot:
„Hát kelmed mi fene vásárt csapott?”
Felriadnak az alkuvó felek,
Tupolyka összekusshad és hebeg,
De bátorsága hamar visszatér:
„Hallgass tubiczám! tudom mit tesztek,
Pénzt adtam igaz, de el nem vesztet,
Lesz kamatja: száz e_gy forintjáér’.

A „mester” meg méltatlankodva szól,
S kínálja a pénzt (ámde fogja jól)
Ő nem kérte, ő visszaadja
Ha az asszony így megriasztja;
Ő jót akart, — csak nékiek
Tett von ilyet,
Sajnálja az okos gazdát nagyon,
Hogy ily makedes felesége vagyon.
„Hát maradjon homoknak a homok”
Végzi „maradjon abban a dolog,
Mert azt csak nem kívánja
Tölem Tupolyka bátya,
Hogy a magam pénzt verjem belő,
S kérdés, engem még egyszer fellelé?”
De Tupolyka haragra lobban:
„Feleség! menj dolgozdra nyomban,
Jól ismerem én emberem,
Láttam, tudom hogy kezében
— Ha megkeni egy kis lében —
Arany terem . . .
Aranyom lesz mind e homokbul,
Hát ne beszélj itt bolondul;
De kell ám drága szer temérdek,
Hát a pénzt arra adtam, értsd meg.
A mester Krakkóba megyen,
Hogy ott, mi kell, hát vegyen.”

Judit arca csakugy szédül
E beszédül.
De megüti egy mentő gondolat,
Melyre bosszus haragja meglöhad-
„No ha már ily bolond kigyelmed,
Nem bánom: kedve ám legyen meg,
De mester, ha jót kíván tenni, hát
Kezesül hagyja nálunk a fiát.”
„Oh szivesen! Lássak, hogy énnekem
Milyen kedves az én becsüteltem.
Itt lesz fiam pár kurta hétre,
Mig eljövök Krakkóbul érte.”

No hisz örül ennek Tubolyka,
Két szép lovát menten befogja,
Csinál ülést puhát, magossat,
Lábáljánk pozdorját taposgat,
Megkeni a tengely-esapot,
Hogy jól forogjon a kerék,
S elkészülvén, legott,
Meandres készíti emberét.
Ki az ostort kezébe kapva,
Fölpattan nagy fürgén a bakra,
Utána a feleség és leánya
Czók-mókjukat a saraglyába hányva,
Aztán eserdül az ostor, a lovak
Prüsszögve, fujja megiramlanak;
A komédiás még egyet kiált
A mint megindulnak a paripák:
„Csak egyre kérem kelmeteket még:
Fiamnak jól gondját viseljek!”
S esés jó utat kíván a jó Tubolyka,
Azután néz utánok soká, mosolygva.

III.

Multak a napok, nagy vontatva bár,
S eljött az első hétnek farka már,
Hej ezalatt hánszor kibolyga
A falu végére Tubolyka!
Hánszor kémlt a láthatáron,
S látván egy kocsit közeledni,
Elkezde buzgón számba szedni
Annak népét: egy, kettő, három.
Ha három volt, rikkantott: „már azok!”
Ha több, kevesebb: kedve meglazult.
De azért csak mégis bevárta,
Igy okoskodva: „hátha? hátha?”

Hanem hát csak nem jött a várva-várt,
Tubolyka bátya mind hiába járt;
Álmatlan éjjek, nyugtalan napok
Mind örök kárba vesztenek,
S ő kelme már sárgaságot kapott
A hajszi miatt s elcsenevészedett.
Már csalásra gondolt kigyelme,
De kimondani mégse mert.
S a feleség? — furcsa! — szóvalan,
Meg se kérdi férjét: mi buja van?
Mintha nem tudna semmit semmiben,
Van éjjel-nappal szokott kedviben.
Mig végtőre szegény Tubolyka
Érzi, hogy már csak bajra fojtja
A szót magába, — oldalát

Még kifurná: kiadja hát:
„Hekás, feleség! hallod-e?
Ugy tudom: ma van hat hete,
Hogy Krakkóba indult a mester . . .”
„Az ám.” — „Talán csak nem vesztet el?
Ha meg nem halt, még most is él.” —
„Ugyan feleség ne izélj!
Hisz tudod, hogy visszaigérkezett.”
„Majd visszajön, ha én papné leszek.”
„Ótszáz forintom, szekerem, lovam! . . .”
Riad Tubolyka. — „Biz’ az oda van!”
Úti rá Judit a kadencziát,
„Ezért fáj ugy a kelmed szive hát?
Ezért állott ki ennyi kint?
‘Sz tudtam én ezt előre mind.
Ha az okos sző sohse kellett,
Tanuljon hát kárán kigyelmed.

Ám haszon nélkül ninesen itt kár,
Az én eszem mindig továbbra jár:
Ótszáz forintján, lován, szekerén,
Magunknak egy fiat szerezttem én.”

Hüledezett Tubolyka bátya,
Hülyeségét most már belátta . . .
Ólót-hatolt, de szóra nem talált,
Majd hóltra szegyenelte magát:
Jó, hogy a csapást elviselte,
Hogy erős volt hozzá a lelke:
Nem halt belő, csak egyszer-kétszer
Birkózott a hidegleléssel.

Különben már Tubolyka bátya
Az esetet csöppet se bánja,
Hisz megmaradt a zálog: a gyerek.
Ez lesz a szomjazott kincs, ugy lehet,
S még csufolódástul se félhet:
Tálján a fiu, nem holmi német.

Szabó Endre.*)

*) A „Mulattató zsebkönyvtár”-ból — mutatványul — vettük át Szabó Endre, vig kedélyű költőnk egyik legjobbjának, ame sikerült elbeszélését. Ilyen és ehhez hasonló művek volnának lagalkalmasabbak arra, hogy a ponyvairodalom Tatar Péteréi silány termékeit leszorítsák a földmives nép asztaláról. S mert a „Mulattató zsebkönyvtár” e nemes czéloból gyűjtő össze irodalmunk legjobb népies termékeit, nem mulasztottuk el a fentiek közlése által olvasónk figyelmét — a mennyiben tőlünk telhetet — Buzarovic G. esztergomi könyvkiadó vállalatára kinél e 12 kros füzetek megjelennek — felkölteni. Különösen ajánljuk e füzeteket közégi tanítóink figyelmébe, kik népünk köreiben a jónak terjesztésére hivatnak.

A szőnyegre került többi tárgy már nem igen lehetett nagyon érdekes, amit onnan képelek, hogy mialatt irásközben eltompult irónomat hegyezem, a t. bizottság azon „éljen“-eket harsogta, melyekkel a gyűléseket rendszerint befejezni szokta. De ma szokatlanul élénke voltak ezek is, annyira, hogy önkénytelenül eszembe jutott a közel évforduló, mely egy — fél-század óta mindig nagyrabecsült s szeretett — köztisztviselő hivatalba léptének idejét jelöli. — Biz én az arczokról nem igen tudok olvasni, de koruk szelleme elég anyagias arra, miszerint az öröm eme kifejezésében a déli harangszó hatásának is tulajdonítsak annyit, amennyi éppen elégséges indokolni, hogy miért vagyunk néha nagyon feledékenyek?

Már e sorok elején elárultam, hogy a „t. ház“ délután szintén érdekes ülés színhelye volt. Azonban daczára az egylet jegyzője által felolvasott jelenés örvendős adatainak, reám nézve leginkább az volt meglepő, hogy ez ülésen éppen a rimaszombati fiókegylet tagjai képviseltették magukat — számuk arányához képest — leggyéribben.

A megjelent hölgyek közül Radvánszky Károlyné és leánya Katalin Hámos Aladárné, Szontagh Bertalané, Hevessy Benkéné, Mihalik Dezsőné, Molnár Lajosné és Bornemisza Lászlóné ő nagyságai, a férfiak közül pedig a t. társaság főispánja mlt. Fáy Gusztávén kívül Szontagh Bertalan, Bornemisza László, Török Bilit, Molnár József, Szentiványi Árpád, Fáy László, Mihalik Dezső, Madarász Soma, Maléter Ede, Kubinyi Géza urak nevével volt szerencsém feljegyezhetni.

A jegyző jelentése szerint az egylet tagjainak száma ez idő szerint 620, még pedig fiókegyletenként van a rimaszombatinak 157, a rozsnóinak 272, a nagyrőceinek 47, a jolsvai-nak 66, és a tornallyainak 78.

Miután a központi választmány csak most, a végleges alakulás után, léphet a fiókegyletekkel hivatalos érintkezésbe. Szontagh Bertalan ur indítványa folytán bizottság küldetett ki a központi választmány tagjait megválasztandók névjegyzékének elkészítésére, miután előzőleg megállapították, hogy e választmányban a rimaszombati fiókegylet 16-, a tornallyai 6-, a nagyrőcei 4-, a jolsvai 4-, s a rozsnói 6-, tehát valamennyi fiók összesen 36 szavazattal fog részt venni, mely központi választmány nő elnöke a női-, a másik a férfi tagok által lesz megválasztandó. A kiküldött bizottság hamar készen lett munkájával. Azonban úgy vettem észre, hogy megállapodása ellen lehetett némi kifogás Rozsnó képviselőinek részéről azért, hogy az ottani fiók 272 tagja mellett is csak 6 szavazattal bír a központi választmányban akkor, midőn a hatszorta kisebb nagyrőcei négygyel. — Hanem azért az előterjesztett névsor minden ellentmondás nélkül lett elfogadva; ehhez képest a központi választmány tagjait lettek:

A rimaszombati fiókegyletből: Fáy Gusztáv, Szontagh Bertalané, Molnár Lajosné, Marton Rudolfné, Farkas Abrahámné, Hámos Aladárné, Szabó Samuné, Raisz Marikószky Emma, Bornemisza Lászlóné, Madarász Dezsőné, Fáy Gusztáv, Szontagh Bertalan, Bornemisza László, Török Bilit, Molnár József, Lukács Géza.

A tornallyaiakból: Hámos Antalné, Radvánszky Károlyné, Hevessy Benkéné, Szentiványi Árpád, Hámos Antal, Tornallyai Zoltán.

A nagyrőceiből: Mihalik Dezsőné, Erősy Samuné, Mihalik Dezső, Kalebrenner Hugó.

A jolsvaiakból: Remenyik Edéné, Latinák Sándorné, Maléter Ede, Madarász Soma.

A rozsnóiból: Hámos Lászlóné, Rombauer Ervinné, Schlosser Albertné, Markó Sándorné, Kubinyi Géza, Gömörly Pal; urhölgyek s illetőleg urak.

Vége a központi választmány közelebbi ülésének határideje f. évi július hó 12-ik napjának d. u. 2 órájára kitűzött, az ülés feloszlat, de nem anélkül, hogy megyénk jelen volt mindkét nemű díszje egymásnak a további működéshez szerencsét ne kívántak volna.

Mindaz oly simán ment végbe, miszerint meggyőződéssem lett, hogy az ilyen hölgyek lehetetlenné tesznek minden háborút, ha a kormány rudja valamikor kezükbe kerül, feltéve, hogy ottloun is annyi kellemmel viselik a királynői koronát.

K. d. v.

A rovás.

Vásárbérlők és a vásári közönség.

(Az alispáni hivatal figyelmébe.)

A vásári helypénz szedésére vonatkozólag már akár hogyan, végre is rendet kellene csinálni, s ha nem lehet másképen, hát az alispáni hivatal útján; — mert mégis csak viszás állapot, hogy a vásári közönség olyan adóval terheltessék, mely sem törvény, sem felsőbb hatóságilag jóváhagyott szabályzat által kötelezővé téve nincs.

Ertjük a viszás állapot alatt azon jogtalan eltérést, melyet a bérlők javára városunk tanácsa vagy előjárása önkényileg s indokolatlanul megengedett a nélkül, hogy viszont a közönség érdekeinek megóvásáról szintén gondoskodott volna.

Nem azt akarjuk mondani, hogy vásári helypénzt ne fizessünk, mert ezzel tartozunk mindaddig, míg a királyi kisebb haszonvételek joga fenn áll, — de kívánjuk, követeljük, hogy ebbeli kötelezettségünk mérve sem a bérlők nagyobb haszna, kevesebb fáradsága kedvéért, sem némely irányadó egyéniségek egyoldalú nézete miatt — a vásárbérlői szerződés, valamint árszabás által meghatározott összegben túl ne terjesztessék.

Rimaszombat város tanácsa tudtunkkal számszerint és világosan meghatározta, hogy a vásárbérlők mily nagyságú helypénzt szedhetnek azoktól, kik a rimaszombati heti- vagy országos vásároknak járnak, marhát vagy terményt s másféle tárgyakat visznek, eladnak, vagy vesznek. Ebbeli intézkedésénél természetesen csak is azon czél vezérelhetette, hogy se a bérlők ne károsodjanak, s a nagy közönség érdekei meg ne rövidíttessenek.

A „Gömör-Kishont“ megyei lapban annak idején egész terjedelmében közölt árszabály szerint, mely a város polgármestere s jegyzője, és a bérlők aláírásával ellátva volt, kisebb házi állatokért — a szárnyasok kivételével — darabonként 2 kr. felnőtt szarvasmarhákért 5 kr. fizetendő az eladó s ugyanannyi a vevő által; termény után pedig 10 kr. helypénzen kívül, mérési díj fejében 50 kilogrammonként az eladó 1 kr. fizetésére van kötelezve árszabály szerint — csak erről van tudomásom s ilyenről beszéltek — ha hiteles, pedig hitelesnek tartom, mert értesülésem szerint a kir. közjegyző által is hitelesített, csak eddig terjedne a bérlők helypénzszedési joga az említett tárgyakra nézve.

Sajnos, igen sajnós azonban, hogy a szedetni szokott összegek az említett tárgyakra nézve, sehogyan sem egyeznek meg az árszabályban kitett összegekkel, sőt a közönség, ha védekezik az árszabály tételeinek önkényű fölemelése ellen, még egy kis grombaságot is kap ráadásul.

A bérlők ugyanis az említett szerződés, valamint árszabás tételeitől eltérőleg, helypénzül egy drb kisebb házi állat után 4-, felnőtt szarvasmarha után 10-, buza, gabona, stb. után zsák szám szerint, még ha egy liter termény is volna egyben, 3-3 kr. követeinek és szednek be, még pedig mielőtt a marhát vagy a terményt az árusító eladta volna, tehát az eladó fizet a vevő helyett is, még pedig az esetben is fizet az eladó, ha marháját, vagy terményét el sem adhatta, hanem haza hajítja vagy haza viszi.

Mondja meg már most a lelkiismeretes ember: igazságos eljárás-e ez? Az eladó ily esetekben nem fizet-e hiába? S a még csak reménybeli vevőért fizetett ezen helypénz nem olyan adó e közönség nyakán, mely csak azért is jogtalan, mert abból, mint a bérlők jövedelméből, sem az államnak, sem a városi pénztárnak haszna nincs, mert a bérlői szerződés csak az eladót barmok után állapítja meg a helypénz kétszeresét, vagy is a darabonkiúti 4- és 10-, a termények után 50 kilogrammonként 1 kr.

A mit még megjegyezni kívánunk, az hogy a bérlők tulajdonképpen nem is az illető vásárhelyen szedik a helypénzt az eladni hozott marha- vagy terménytől, hanem a városon kívül, a város asztalkák mellett, a melyek nem is vásárhelyen, hanem nyílt országutakon vannak felállítva. Szabad-e pedig országoton vámolni? S egyáltalában lehet-e nálunk vámról szó? Ha pedig csak helypénz szedhető: miért nem szedetik ez az illető helyen, a vásártéren?

A „Gömör-Kishont“ ugyan többször teljesítette kötelezettségét: közölte a panaszokat; de elmulasztotta ez ügyre a fellettes hatóságot figyelmeztetni*) akkor, midőn a városházán felszólalásának nem volt sikere.

E mulasztást akarjuk pótolni most, midőn — nem maradván más hátra, — a t. alispáni hivatal tiszteletteljesen kérjük, miszerint — arról, hogy a rimaszombati vásárbérlők, az árszabástól eltérőleg, jogtalan követelésekkel zaklatják a vásári közönséget, — tudomást szerezve, az e miatti panaszok orvosoltatását elrendelni méltóztassék. Többek nevében is

egy pádári lakos.

Levelezések.

Budapest, 1885. jun. 11.

Ha az ember a fővárosból levelet ír, alig képzelhető, hogy az jelenleg másról szóljon, mint az országos kiállításról, melynek látni valói bár ugyanazok, melyeket hat hét óta szemlél az ember, folyton szebb, újabb és érdekesebb jelenségeivel tűnnek szemünk elé.

Az időleges esernokban ma nyílt meg a rózsakiallítás. A kinek alkalma van személyesen tapasztalni azt a fejlődést, a melyt Budapest a kertészeti terén az utóbbi évek alatt elért, könnyen fogalmat szerezhet magának ezen kiállítás nagyszerűségéről, mely egész éven keresztül az év minden szakában ellátja közönségünket a leggyönyörűbb, leg-üdőbb, a színpompá minden árnyalatával elragadó virágaival.

Ezt a dívatot az 1878-iki párisi világkiállítás diadalának köszönhetik a kertészek, a mit azok, a kik Magyarországból ott kinn jártak, esodálkozva szemléltek s a vállalkozási szellem Budapestre is átültetett. Hányszor látjuk a farsang alatt a mint a déli égő virágait a gyorsvonattal érkezett dobozokból szemünk láttára a Perotti, Káhnél, Seyderhelm kereskedéseinek árupadjaira rakják és bokrétaiba kötik, mely pár percz multán a menyasszony kacsóiban pihen, vagy a színpad és bálók hölgyeinek büszkeségét képezi... vagy a mi sötétlő, gyászos: a ravatalokkoszorút élénkíti.

Mert most minden nőbel temetés főkellékei a virágok teszik; ezekre kerülnek azok s egész torony magasságot érnek el a külön kocsikon, melyek a boldogan szendergő halott koporsója előtt viszi a temetőbe, mint közelebb a Kempelel Béla tüzoltó parancsnok temetésén láttuk, a hol az ország majdnem valamennyi tüzoltó-testületnek koszorúi képviselve voltak.

Imposánsabb kísérete kevés embernek van, a ki pedig nem is oly régen költözött hozzánk Egerből, s nem is általánosan ismeretes alak volt. Özvegye nagy számu családdal maradt hátra, a ki valóban mindnyájunk részvétét többszörösen megérdemli, kit a sors újabb esapással sújtott le; 18 éves G é z a fiú az elmebaj vett erőt, a ki atyját az imadásig szerette.

Regény az életből, a melynek szálai ki tudja hová szövődnek a kulisszák háta mögé?

Az embert meghatja, egy két könyvet is kimorzsol szeméből, majd feled és feled lassanként mindent!

Ugyan ha feledni nem tudnánk: boldogabbak volnánk-e?

r. l.

Fülek, 1885. jun. 10.

Tekintetes szerkesztő ur! Gömörmegyének érdekes természeti tüneményekben ismert gazdagsága ismét szaporodott, ugyanis: f. hó 8-án reggeli 7 óra felé az ajnácskői fürdőben egy 105 méter mélységre befurt savanyu vizet kutat akaráván tisztítani: alig néhány percznyi szivattyúzásra menydörgészerű földalatti moraj, zúgás, sístergés riasztotta szét a szivattyúkezelő napszamosokat, s néhány percz mulva a 16 centimeter átméretű kuteséből egy hatalmas vizoszlop tört elő nagy robajjal, 2—3 kilos (vas-oxiddal bevont kődarabokat, botocskákat, sőt egy petróleumos lámpa alkatrészeit is (melyek alkalmasint 10 év előtt éjjeli furatás alkalmával ejtettek be) ezernyi sístergő vizgolyócskák kíséretében szörva a környezetre; előbb páni rettegés, majd perczekig tartó gyönyör-évezetet nyújtott az ámuló palócoknak.

Kis idő mulva a kut környékét savanyu viz töcsák és fojtó gázfellegek borították, a vizoslop pedig visszasüllyedt a mélységbe és azóta csak folytonos bugyborékolás és szakadatlan gázkiömlés jelzik annak ismétli fokozatos emelkedését, de valjon fogja-e és mennyi idő multával megkezdett érdekes játé-

*) Részünkről csak annak hangsúlyozására szoritkozunk ezuttal, hogy felszólalásaink szigoruan tárgyalások lévén, föl kelle tennünk, miszerint városi hatóságunk tagjai közt, a lapunk f. évi 5., 6., 7., 8., 10., 13., 18. és 21-ik számaiban „Rovás“ ezim alatt közlöttek után, akad legalább egyetlenegy, ki nemesak elfoglalt „város atyai“ méltóságán ak örül, de azt sem fogja megengedni, hogy a vásárainkat látogatók zsebének térére, jogosulatlan követelésekkel rontsák a bérlők piacunk keresettségét. Szerk.

kát ismételni? erre csak tapasztalt geológok adhatnának indokolt választ.

Reményem, ezen kiválóan Gömört érdeklő tünemény közlését, lapja érdekét tekintve is, indokoltnak fogja találni t. szerkesztő ur és nem dobja a papirkosárba.)*

Fogadja szives üdvözlömetem

Somoskeőy Károly, mérnök.

A rimaszécsi kerület választóihoz!

Képviselői működéséről az országgyűlés első időszaka alatt, folyó évi június hó 28-ikán délelőtti tíz órakor ohajtok Rimaszécsen beszámolni. A mely alkalomból a megjelölt helyre és időre van szerencsém mélyen tisztelt választóimat hazafiai tisztelettel meghívni.

Uzapanyit, 1885. június 15.

Bornemisza István, országgyűlési képviselő.

Meghívás.

A rimaszombati alsófoku ipariskolában az 1884^{1/2}-dik tanévet bezáró nyilvános vizsgák, mely iparos tanonc munkakiállításal lesz összekapcsolva, f. évi június hó 14-én délután a községi iskola tantermeiben fognak megtartatni; és pedig:

2 órától 3-ig; az előkészítő osztály, 3-tól 5-ig pedig: az ipariskola I., II. és III-dik osztályu növendékek vizsgái;

„a tanonc-munkakiállítás“ a II-ik osztály tantermében lesz rendezve: melyre városunknak az ipar- és a tanügy iránt érdeklődő közönségét tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Meghívás.

Rimaszombat város községi elemi fi-iskolájában a nyári nyilvános vizsgák, f. évi június hó 22., 23. és 24-ik napjain, a községi iskola helyiségében a következő sorrendben fognak megtartatni:

Hétfőn június 22-én d. e. 8 órától: Hit- és erkölestanból minden felekezetnek külön tanteremben.

Hétfőn június 22-én d. u. 5 órától: Kertészet és tornából.

Kedden június 23-án d. e. 8 órától: az I-ső osztály.

Kedden június 23-án d. u. 2 órától; a II-ik osztály.

Szerdán június 24-én d. e. 8 órától: a III-ik osztály.

Szerdán június 24-én d. u. 2 órától: a IV., V. VI-ik osztályok nyilvános vizsgái minden tantárgyból; melyre a tisztelt szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Meghívó.

A rimaszombati felsőbb leányiskolában f. évf június 24. és 29-ik napjain tartandó közvizsgálatokra a t. szülők és gyámok, valamint a nevelésügy barátai teljes tisztelettel meghívotnak.

A közvizsgálatok rendje: június 24-én reggel 8 órakor a vallástantól felekezetek szerint külön-külön a tanítélet helyiségében. Ezt követi a zene- és torna próba ugyanott.

Minden egyéb tantárgyból a közvizsgálat június 29-én (hétfőn) d. e. 8—12-ig a főgymnasium nagy termében fog megtartatni. — Rimaszombat, 1885. június 14.

Fábrly János, igazgató tulajdonos.

A nagyrőcei polg. isk. 1885. június 14—25. napjain tartandó vizsgálatainak rendje:

Június 14. (vasárnap) 2—4-ig. Francia nyelv a II. IV. oszt. Június 15. (hétfő) 8—10-ig. Hittan r. k. az I. VI. Hittan ág. ev. I. VI. oszt.

Június 16. (kedd) 8—10-ig. Szám- és mértan az I. Magyar a III. Természettan a II. oszt.

Június 16. (kedd) 10—12-ig. Mértan az I. Történelem a IV. Német nyelv az V. VI. oszt.

Június 17. (szerda) 8—10-ig. Természettan az I. Földrajz a II. Magyar nyelv a IV. oszt.

Június 17. (szerda) 10—12-ig. Mértani rajz a III. Könyvitel az V. VI. oszt.

Június 18. (csütörtök) 8—10-ig. Szám- és mértan a III. Német nyelv az I. Mértani rajz a IV. oszt.

Június 18. (csütörtök) 10—12-ig. Latin nyelv a IV. Magyar nyelv a II. Vegytan az V. VI. oszt.

Június 19. (péntek) 8—10-ig. Szám- és mértan a II. Latin nyelv az I. Természettan a III. oszt.

Június 19. (péntek) 10—12-ig. Mennyiségtan az V. VI. Földrajz a IV. oszt.

Június 20. (szombat) 8—10-ig. Mértani rajz az I. Történelem és alkotmánytan az V. VI. Német nyelv. a IV. oszt.

Június 20. (szombat) 10—12-ig. Mértani rajz a II. Latin nyelv a III. oszt.

Június 22. (hétfő) 8—10-ig. Szám- és mértan a IV. Német nyelv a II. Magyar nyelv az V. VI. oszt.

Június 22. (hétfő) 10—12-ig. Ipar- és stlytan a IV. VI. Magyar nyelv az I. Német nyelv a III. oszt.

Június 23. (kedd) 8—10-ig. Természettan a IV. Földrajz az I. Történelem a III. oszt.

Június 23. (kedd) 10—12-ig. Természettan a V. Földrajz a III. Latin nyelv a II. oszt.

Június 25. (csütörtök) 9-től zárünnepély.

Nagy-Rőcze, 1885. június hó 5-én. Az igazgatóság.

Hírek és vegyesek.

Halálozás. Szomor Dezső, helybeli kir. segédtelegkönyvvezető a helybeli törvénytudósoknál, súlyos vesztéségre érte 27 éves Imre nevű fiában, ki e hó 8-ik napján hunyt el, hogy meghiusuljanak a rövid élethez fűzött szép remények. Viragokkal elhalmazott koporsóját igen sokan kísérték a sirig azok közül, kik szerették, becsülték nemes hajlamaért, szorgalmaért s más jó tulajdonaiért. — Az elhunyt a budapesti rendőrség elnöki osztályának egyik kitünő hivatalnok volt, kinek ravatalára tisztársai küldöttség által tették le a részvét s barátság örökzöld koszoruját. A házról G la u f Pál ág. ev. lelkész megható imával, a sirnál a küldöttség egyik tagja emelkedett szellemű beszédben igyekezett zisópót hinteni a bánatos apa, testvérek, rokonok, barátok és ismerősök fájdalomára.

Tűzoltó egyület is életjel adott magáról. A vörös lobogócska már tegnapelőtt kitűzetett annak jelöl. hogy ma reggeli 6 órakor nagy gyakorlatot fog tartani.

*) Barmikor örömet közöljük tudósításait.

Szerk.

Aláírásokat boesított ki városunk polgármestere azon ezelől, hogy azok, kik az e hó 27. napjára tervezett Budapestre leendő tömeges utazás kedvezményeiben részesülni ohajtanak, jelentkezessenek. Az utazási költségei (vasuti jegy, lakás két napra és belépti jegyek a kiállítás területére) összesen csak **5 frt 45 krra** mennek, s e szerint lehetővé van téve, hogy a kiállítást kevésbé vagyonos polgártársaink is behatóan megtekinthessék. A jelentkezés határideje e hó 18-ik napja. Aláírásokat mi is elfogadunk s örömmel fogjuk a polgármester urnak átadni. Az utazási költség csak az indulás napján lesz befizetendő.

Dalárdánk ma egy hete tartott közgyűlése — talán a meghívó későn lett széthordása miatt — nem volt oly látogatott — különösen a nem működő rendes- és pártoló tagok részéről, — amint reményleni mertük volna. Ez okból annál inkább, mert az elnök, alelnök, jegyző és pénztárnok állásukról lemondottak, s e lemondás visszavételére nem voltak birhatók — a közgyűlés mára halasztatott, mely a községi iskola IV. számú tantermében d. e. 10 órakor fog megtartatni. — Ugy halljuk, hogy a lemondott tisztviselők helyére olyan jeles és közbeesülésben álló egyének felé irányul az osztatlan közbizalom, kiknek kezében dalárdánk országsszerte érdeklődéssel kísért gyarapodása szintén biztosítottak lesz tekinthető, aminek közönségünk dalárdánkkal együtt bizonyosan örülni fog.

A majálisok ugyanezeken gyorsan következnek egymásután. Ma tartják tavaszi ünnepélyüket e helybeli kisded övön-tézet növendékei. Mához egy hétre pedig az iparos segédédek önképző és segélyegylete vonul ki ugyanezeken a városokba. Mindkét alkalmat ajánljuk közönségünk megtisztelő figyelmébe, tudva, hogy érdeklődéssel viseltetik egy a kisdedek ártatlan játéka, mint a felnőttek nemes ezélu törekvései iránt.

Két bukás lepte meg közönségünket a közelebbi tíz nap alatt. Az első e hó 6-án a Szabó és Vékey ifju kereskedőké, kiknek egy évnél kevesebb idő alatt sikerült közönségünk nagy részét meghódítani. E bukás okairól olyan családi természetű hírek jöttek forgalomba, hogy azok közlésétől — még ha alaposak volnának is — tartózkodnunk kell. — A másik bukás Tibély S. A. régi s általános becsülésben részesült, jóhitelű kereskedőket érte két nappal ezelőtt, kinek — mint mondják — egyik nagy szerencsétlensége volt a tulajdonos bizalom, melylyel hitelbe vásárlói iránt viseltetett. — Öszintén örülnénk, ha nevezett kereskedőnk ügyei mielőbb rendbe jöhethének.

A kasza nem ritkán okozott már szerencsétlenséget vigyázatlanok kezében s ezental bizonyosan otosabb lesz Juhász András tamásfalvai lakos is, ki e hó 9-ének alkonyatán Szabadka püsztáról hazatérve, a Rima partján úgy esett hanyatt, hogy a kasza élébe kellett dőlnie. A nagy vérvessztés folytán keptelen lévén lábra állani, aggódó felesége csak másnap reggel találta meg. Szerencsére azonban már ma tul van a halálos veszélyen.

Vermérgőzés esete fordult elő főgymnasiumunk II. osztályának növendékén, Zathureczki Jánoson. Most kórházilag ápoltatik, s reménylik, hogy már tul van a veszélyen. Amint előadja, ma egy hete a Rimának a vágóhidhoz közeli részében fürödve, ajakán egy légy szurta meg. Más napon a szúrás helye körül rendkívüli nagyságu daganat állott elő, melynek terjedését az orvos szerencsére meggátolhatta.

A helybeli róm. cath. elemi iskola növendékei részére e hó 8. napján a tamásfalvai erdőben rendezett majális általában igen sikerültnek mondható. A vendégek nagy része, bár szükre szabott helyen — ha t. i. a nagy por által nem engedte magát zavartatni, s kevés árnyékkal is megelégedett — igen kedélyesen mulathatott, a mi a jó bornak s kifünö ételeknek is tulajdonítható, melyek Tóth Pál vendéglősünk pinczejét s konyháját dicsérik. Hanem e siker daczára is fentartjuk a vendégek tapasztalatával is igazolt azon véleményünket, hogy e hely még kevésbé alkalmas ilyen mulatságok helyéül a fekete rétnél, s a két rosz közül még is csak emezt tartjuk kevésbé rosznak.

Mikor a példa ragadós. Megtörtént biz az. Itt hagyott minket Dankó Ernést is, meg a bandája is, mint akár szent Pál az oláhokat. Akár csak a Jano, ki egykor ugyanezeken büszkén veregette mellét, hogy ő így meg amugy Rimaszombattól, szülötte földétől nem válik meg, de soha, most meg Kasán szedi az epret. Ernést meg majd tengeri rákra halászik Hamburgban. De hát utójára is igazuk van; üres zsebbel, éhes gyomorral bizony bajos a hazafiság — — — a mai világban, számukra meg itthon épen ritkává lett már nemesek a forint de még a garas is. Hát mit volt mást tennie? elment, azt gondolván, hogy olyan uraknak, mint mi vagyunk, jó lesz — — — a Ganár is.

Az országos kiállítás június 7-ig valamennyi elárusító helyen eladott belépti jegyek száma hivatalos összeállítás szerint a következő: 5 frtos jegy eladott 215 drb, 50 kros 142.569, 20 kros 181.582, 20 kros esti jegy 34.802, 30 kros katonajegy 18.699, 20 kros tanuló- és munkásjegy 71.948, 12 frtos állandó jegy 1062 (7 a mult heti kimutatás óta) 8 frtos állandó jegy 11.873 (149), 5 frtos havi bérletjegy 171 drb. Ezekért betolyt összesen 268.038 frt 90 kr. — A kiállítási bizottság értesítése nyomán megemlítjük egyuttal, hogy f. évi július hó 5—12-ig nyári konyhakerti és gyümölcskiállítás rendeztetik, melyen mindennemü konyhakerti termény és nyári gyümölcs kiállítható. A kisebb termelők buzdítására összesen 1000 franknyi jutalom tűzetett ki: ezenkívül a jelesebb kállitók részére diszoklevelek és bronzérmek fognak kiadni. Egy négyzet méternyi tér díja 2 frt. A bejelentés határideje június hó 20-ig terjed. A bejelentett termények július hó 4-ig küldendők be. Bejelentő ivenk az országos kiállítási bizottságnál kaphatók: ugyanezekkel és e kiállításra vonatkozó részletesebb felvilágosításokkal Molnár István, a budai vinczellérképezde igazgatója, mint csoportbiztos, is készséggel szolgál az érdeklődőknek.

Milyen legyen a jó feleség? Három dologhoz kell hasonlítani a jó háziasszonyt, s egyuttal nem hasonlítani. Legyen hasonlatos a csigához, tartózkodjék mindig a házában, de az nem szükséges, hogy azt mindenüvé a hátán hordozza. Másodsor: legyen olyan mint a vízshang, beszéljen ha hozzá szólnak, de ne hasonlítson abban a vízshanghoz, hogy az utolsó szó az övé legyen! Legyen olyan mint a toronyóra, mely mindig pontosan jár, de abban már ne hasonlítson az órához, hogy szavát az egész város hallja. (P. H.)

Féleismert művészek látogatták meg városunkat e héten még pedig két csapatban. Az első szerdán érkezett — német dalosokból — sängerek — állott; a Rózsán iparkodtak hódítani. Sikerült-e nekik, nem tudjuk, de esütörtöki falragaszukról arra is lehet következtetni, hogy talán maradni „m u s z a j” volt. A második csapat valami bunyevacz-fajta csimpojasokból állott, kik ugyanezeken sivalkodó hangokkal verték föl pénteken délután utcaükné hétköznap esöndjét, öröme a gyerekseregnek, mely épen akkor szabadult az iskola padjai közül.

Az „Ország-Világ” jun. 6-iki száma is feltétlen elismerést érdemel. Az első oldalon Tolnay Lajos, a kiváló regényíró arezképet látjuk s a jellemzést hozzá Bodnár Zsigmond írta. Ezt követi Fejes István „Születésem napján” címü szép költeménye, „Osz és tavasz,” Hevesi József és Hetényi Béla 1

felvonásos vígjátéka, melyet először jun. 9-én adnak a nemzeti színházban s az „Ország-Világ”-ban lát először napvilágot. A többi közlemények következők: „A nőtlenségi adó,” Tóth József vígj. elbeszélése. „A félistenek,” költemény, Petri Mórtól; „Iz-leses, jutányos és hazai,” kiállítási tárcza Madarassy Lászlótól; „A jegygyűrű,” elbeszélés Balogh Páltól; stb. A hét története Székely Huszártól. A művészi képek közül megemlítjük a magyar szépségek albumából 12 női arezképet, melyeket Ellinger Illés fényképész állított össze két bokrétaban, továbbá, „Majális,” „Képek a kiállításról” stb. Az állandó rovatok következők: Tudomány és irodalom, színház és művészet, ujdonságok, a kiállításról, nők világa, könyvpiac, vidéki élet, sport, hymen, gyászrovat, innen-onnan, rejtvények.

Felelős szerkesztő: **Rábely Miklós.**

Magánhirdetések.

Étvágy nélkül nincs egészség, s ép

ezért mindenkinek a ki gyomorban, étvágyhiányban, büfö-gésben stb. szenved, azonnal egy alkalmas szert kellene használni, hogy nagyobb bajoknak eleje vetessék. Erre vonatkozik a köv. közlemény: Mitrowitz, Horvátország, Brandt R. gyógyszerész urnak Zürichben. Kénytelen vagyok közvetlenül az ön szívességéhez fordulni azon kéréssel, hogy a közelebbi postával, utánvétel mellett, számomra 6 doboz svájci labdacset küldeni sziveskedjék.

Az ön svájci labdacsaiból, alkalmilag, két évvel ez előtt Bécsből rendeltem meg néhány dobozzal, s ezek kitünö hatás voltak egészségü állapotomra. Teljes tisztelettel Milutinovik Uros, distr. főpap. — Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsa a gyógyszerárakban 70 kron kaphatók. Minthogy Magyarországon Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsaik különféle utánzatai léteznek, arra kell gondosan figyelni, hogy minden dobozon, czéjgyeül, egy fehér kereszt vörös mezőben s Brandt névalírása meglegyen.

Szita- és rostakészítő.

Mélyen tisztelt közönség! — Alólírott, ki több éven át Budapesten mint önálló iparos működtem, barátaim felhívásának engedve, Rimaszombathba tettem át állandó lakásomat, hol is a szitakötés mesterséghez tartozó mindenféle munkát készítek és rendeléseket felvállalok.

Műhelyemben készülnek bárminö alaku és nagyságu **sziták és rosták, homok- és kavics-áthányó rosták és kosarak;** — továbbá készítek mindenféle **vas-sodronyfonatot templom- és közönséges ablakokra, kerítéseket;** — vállalkozom még mindenféle elromlott és beszakadt **dobnak új bőrrel való behuzására is,** szoval az iparomhoz tartozó minden munkának gyors és jutányos áron elkészítésére.

Számos megrendelést kérve maradtam a n. é. közönségnek

Rimaszombat, 1885. máj. 28.

kész szolgálja

3—3

Kardos Mihály, szítás.

Lakásom: **Losonczy-utca Benyo Béla-féle házban.**

Egy aggasztó betegség, melyben számtalan osztály szenved.

Ezen betegség jelentetelen gyomorhajjal kezdődik, ha azonban elhanyagolatik kiterjed az egész testre, megtámadja a veséket, a májat, a mell mirigyzeit, szoval az egész mirigy-rendszert, elannyira, hogy az általa meglepett valóban szomorú végzetnek van kitéve, mig nem végre a halál megmenti kinyajtót. Ezen betegség igen gyakran más betegségekkel tévesztetik össze, de ha az olvasó az alább következő kérdéseket intézi magához, akkor képes leendő megítélhetni, ha vajjon szenved-e ő ilyen bajban vagy sem. — Érzek-e én étkezés után gyomornyomást, fájdalmat vagy légzési nehézséget? Nem lep-e meg bizonyos tompa, nyomasztó érzés, álmoságtól kísérve? Nem-e sürgásak a szemeim? Nem-e gyülemlik reggelre az inyen és fogakon sürü ragadós nyák, rosz szájjal kíséretében? A nyelv bevonva? Nincs-e a jobb oldal felfuvódva, mintha a máj meg volna dagadva? Nincs-e dugulás jelen? Nem-e szédülök el, ha fekvő helyzetből hirtelen felegyenesedem? A huy

kiválasztás esekély és sötét színü-e? s rövid állás után nem-e hagy üledéket maga után? Nem-e poshad meg az étel a gyomorban mindjárt az evés után, s nem-e keletkezik puffadás és felbőfögés? Nincsen-e gyakori szivdobogásom? Ezen különböző körtünetek jölehet nem lépnek mind egyszerre fel, de a beteg egymásután szenved azokban, azon mérben, amint a borzasztó betegség előbbre halad. Ha a baj már régi, akkor rövid száraz köhögés lép fel, melyet később kiköpések követnek. A kör nagyfoku előrehaladásával a felbőr piszkos barna színt ölt, s a kezeket s lábakat hideg tapadós izzadság borítja. A máj és vesék ama kóros állapotának előbbre haladtával esüzos fájdalmak állnak be, melyeknél a rendes gyógykezelés már teljesen sikertelen. Ezen baj emésztetlenségéből vagy emésztési gyengeségből származik, melyet egy kis adag alkalmas gyógyszer bevételével elháríthatunk, ha azt mindjárt a kör felléptének kezdetén alkalmazzuk. Ennél fogva felettébb fontos, hogy a baj mindjárt legelső fellépésekor helyesen kezeltessek, miután ekkor még egy kis adag gyógyszer is elegendő a baj orvoslására; sőt még ha már a baj befészkelte volna is magát, a valódi helyes gyógyszerrel még akkor is mindaddig fel nem kellene hagyni, mig a baj legkisebb nyoma is el nem tűnt, mig az étvágy ismét tökéletesen helyre nincs állítva. Ezen betegség ellen a legbiztosabb s leghatásosabb szer elvitázhatlanul a „Shaker-kivonat,” növényi készítmény, mely az alább felsorolt gyógyszerárak mindegyikében megszerezhető. Ezen kivonatot a bajt alapjában támadja meg, s azt gyökerestől kirtja a testből. a4—7

Oly egyéneknek, kik dugulásban szenvednek, a **Siegel-féle hashajtó labdacsoakra** is van szükségök, a „Shaker-kivonattal” kapcsolatban. A **Siegel-féle hashajtó labdacso**k meggyógyítják a dugulást, elűzik a lázt és a meg-hülést, megszabadítanak a főfájástól s elfojtják az epekiömlést. Ezek a legbiztosabb, legkellemesebb s egyszerűsmd a leg-tökéletesebb labdacso minden eddig készítették között. A ki ezekkel csak egy kísérletet is tett, azok használatát bizonyára nem fogja abban hagyni. Enyhédeden s minden legkisebb fájdalom előlédzése nélkül hat.

Ára egy palacska „Shaker-féle kivonattal,” 1 frt 25 kr., 1 doboz „**Siegel-féle hashajtó labacsoknak**” 50 kr. Magyarországi főraktár: Budapest, **Török József** gyógyszerártára király-utca 12.

Rimaszombatban: **Liszka József** gyógyszerártára.

Hirdetmény.

A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Lökös Ferencz** végrehajtatónak **Bodon Nagy Terézia** végrehajtatást szenvedő elleni 74 frt 59 kr. tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a rimaszombati kir. törvéneyszék területén levő F.-Vály község határában fekvő a f.-vályi 5. sztykben Bodon Nagy Terézia nevéen álló A. I. 1. 2. 5. sorszám alatt foglalt ingatlan birto-kára az árverést 865 frtban ezeunel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi július hó 10-ik napján délelött 10 órakor F.-Vály községében a községi bíró házában megtartandó nyilvános ár-verésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok besará-nak 10%-át vagyis 86 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

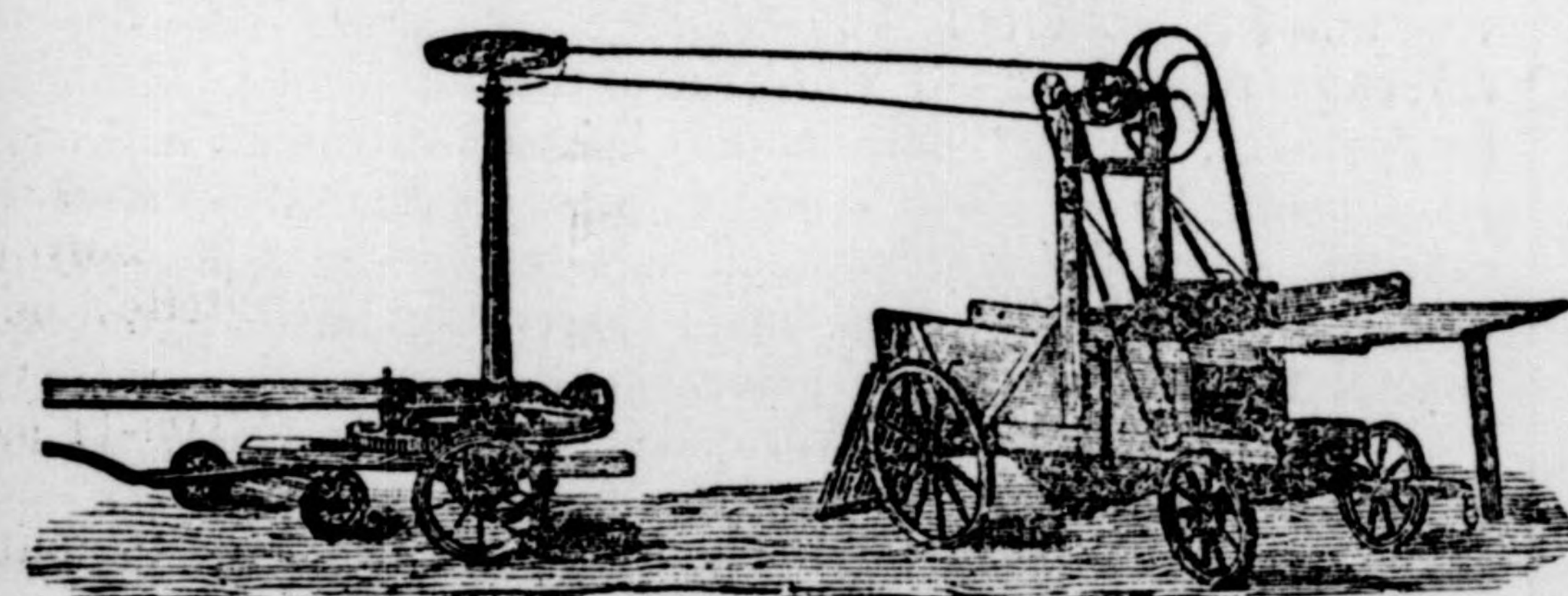
Kelt Rimaszombat, 1885. évi április hó 24. napján. A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Fornét, kir. tszéki elnök.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán, (Eperjesi-ut 6. sz. és Kassa mellett a Csermelyvölgyben.)

Ajánl a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen és gondosan gyártott, jó hírnevü gépeit a közeledő nyári idényre, nevezetesen:

- **Cséplőkészleteit,** könnyü járással, járgány vagy gözmozdony általi hajtásra.
- **Kézi cséplőgépeit,** (járgány hajtásra is alkalmazva s szalmarázó-készülékkel v. anélkül.)
- **Backer-és magtár-rostáit,** továbbá mindennemü
- **Szivattyukat,** 1—6
- **Gőzgepeket és gőzkazánokat,**
- **Szeszgyári berendezéseket,** és pedig Henze-főzők, kavaró készülékek, maláta-és burgonya-zuzókat stb.

Csermelyvölgyi gazdasági gépgyárunkban gépgyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan.

➤ Rendelvényeket elfogad részünkre: **Stolcz Márton ur Rimaszombatban.** ➤

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödékn gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.